

Vuosiraportti 1.1. – 31.12.2025

Kuidut käyttöön -hanke

Vuosi 2025 oli Kuidut käyttöön -hankkeessa toiminnallisesti aktiivinen ja sisällöllisesti merkittävä. Hankkeen toimenpiteet etenivät hankesuunnitelman mukaisesti ja painottuivat kyläyhteisöjen digitalisaation tukemiseen, tietoliikenneyhteyksien kehittämiseen sekä asukkaiden ja yritysten digiosaamisen vahvistamiseen. Toiminta kattoi koko vuoden ajan Keski-Pohjanmaan maaseutualueita ja tavoitti laajasti kylätoimijoita, asukkaita, yrityksiä ja sidosryhmiä.

Hankkeen eteneminen vuonna 2025

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla hankkeen painopiste oli kylien aktivoinnissa ja tarpeiden tunnistamisessa. Kyläiltojen, työpajojen ja kohtaamisten kautta kartoitettiin kylätalojen digivarustelun tilannetta, yhteisöviestinnän tarpeita sekä arjen digipalveluihin liittyviä haasteita. Kevään aikana järjestettiin yhteensä kymmenen kyläiltaa, joissa sovittiin konkreettisista jatkotoimista ja pilotoitavista ratkaisuista.

Samanaikaisesti vietiin käytäntöön useita yhteisöjen arkea tukevia ratkaisuja. Kaustiselle avattiin maksuton Bunkkeri-yhteisötyötila, joka tarjosi matalan kynnyksen ympäristön digityöskentelyyn ja etätöihin. Yli-Lesti-Seuralle varmistui rahoitus kylätalon digilaitteisiin, ja käyttöönottoa alettiin suunnitella yhdessä kylätoimijoiden kanssa. Lisäksi käynnistettiin yhteistyö kuntien kanssa puhelin- ja nettiyhteyskaarteihin liittyvän viestintäkampanjan valmisteleiseksi.

Vuoden jälkimmäisellä puoliskolla toiminta syveni ja laajeni erityisesti koulutuksiin, viestintään ja kyläkohtaisiin kehittämisprosesseihin. Hanke oli näkyvästi esillä alueellisissa tapahtumissa, kuten Kaustinen Folk Music Festivalilla ja Ollikkala-maaseutumessuilla, sekä järjestöjen ja kylätoimijoiden yhteisissä tilaisuuksissa. Hankkeesta tuotettiin sisältöjä uutiskirjeisiin, verkkosivuille ja sosiaaliseen mediaan, ja yrityksiä tavoitettiin webinaarien, yritysillojen ja aamukahvien kautta.

Työpakettikohtainen tarkastelu

Tiedottaminen ja viestintä

Viestintää toteutettiin monikanavaisesti koko vuoden ajan. Tavoitteena oli lisätä hankkeen tunnettuutta, aktivoida kohderyhmiä ja varmistaa toiminnan avoimuus. Viestintä tuki osallistamista ja loi pohjaa kyläkohtaiselle kehittämistyölle sekä yritys yhteistyölle.

Tietoliikenneyhteyksien kehittäminen

Tietoliikenneyhteyksien osalta edistettiin kyläverkkohankkeita yhteistyössä kylien, kuntien ja operaattoreiden kanssa. KaseNet Oy:n ja Osuuskunta Keskikaistan omat kyläverkkohankkeet etenivät myönteisten tukipäätösten myötä. Kuntien kanssa toteutettiin viestintäkampanja, jossa asukkaita kannustettiin arvioimaan omien yhteyksiensä toimivuutta ja annettiin toimintaohjeita yhteysongelmatilanteisiin.

Digitaalisten taitojen tukeminen

Digiosaamista vahvistettiin avoimilla tietoisuuksilla ja käytännön digituella. Hyvinvointialue Soiten kanssa yhteistyössä järjestetty Yhdessä digiin-hybriditapahtumassa jaettiin tietoa digituen tarjoajista ja -palveluista. Yrityksille tehtyjen digikartoitusten kautta suunniteltiin viisiosainen webinaarisarja "Tekoäly, some ja digitaalisuus käytäntöön". Webinaareissa käsiteltiin digikartoituksissa esiin nousseita aiheita, kuten tekoälyn hyödyntämistä, somemarkkinointia ja verkkokauppaa. Digiturvaa tuettiin päivittämällä digiturvan tarkistuslista ja tarjoamalla kädestä pitäen digiapua kyläläisille esimerkiksi laitepäivityksissä. Lisäksi järjestettiin Tunnista nettihuijaus -luento yhteistyössä Kuluttajaliiton kanssa.

Yhteisölähtöinen digikehittäminen

Kyläkohtaisissa sparrauksissa ja työpajoissa edistettiin yhteisölähtöistä digikehittämistä. Eskolassa työstiin useita älykäs kylä -aiheita, Kälviän Jokikylässä ja Lohtajan Väliviirteellä käynnistettiin keskustelu oman digihankkeen tarpeista ja Yli-Lestillä keskityttiin arjen digiympäristön ajantasaisuuteen digikahvien ja työpajojen kautta. Vetelissä toteutettu passikuvaus- ja neuvontapäivä tuki asukkaiden valmiuksia sähköiseen asiointiin. Kehittämistyötä vahvistettiin benchmarking-käynneillä Viitasaaren Digikeskuksessa ja Pohjois-Karjalan Digituissa.

Älykkäät kylät -strategiat

Vuoden aikana koottiin ja sparrattiin älykkäät kylät -kehittämisaioita ja varmistettiin, että syntyvät käytännöt ja materiaalit ovat jaettavissa laajasti. Webinaarit ja sparraukset konkretisoivat digitaalisten työkalujen roolia tulevaisuuden kylätoiminnassa ja loivat pohjaa vuoden 2026 pilotoinneille.

Vaikuttavuus ja osallistujat

Hankkeen tilaisuuksiin osallistui vuoden aikana lähes 600 henkilöä. Osallistujat edustivat laajasti eri kyliä, yhdistyksiä, yrityksiä ja sidosryhmiä. Toiminta lisäsi ymmärrystä digitaalisista mahdollisuuksista, vahvisti yhteistyöverkostoja ja synnytti konkreettisia jatkopolkuja kylien ja yritysten kehittämiseen.

Hankkeen seurantatiedot (tilanne 31.12.2025):

- Osallistunut hankkeeseen
 - o Henkilö 718 hlö
 - o Yhdistys/muu organisaatio 64 kpl
 - o Yritys 75 kpl
- Älykäs kylä -liitännäishankkeet
 - o Valokuidun kyläverkko 2kpl
 - o Pienhanke, investointi 1 kpl